Nr. 5. **Warszawa, dnia 15 kwietnia 1929 r.** **Rok XII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 30 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 29 marca Nr. 19 Rok 1929

Poz. 169. Ustawa z dnia 7 marca 1929 r. o sprzedaży nieruchomości państwowej w Warszawie.

Poz. 170. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. w sprawie bezpłatnego odstąpienia gminie m. Krakowa gruntów państwowych na cele rozszerzenia cmentarza Rakowickiego.

Poz. 171. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. w sprawie przekazania innym organom niektórych funkcyj Policji Państwowej przewidzianych w ustawie postępowania sądowego cywilnego z 1864 r.

Na podstawie art. 143 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marna 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257) zarządza się co następuje:

§ 1. W ustawie postępowania sądowego cywilnego z 1864 r. w art. 62 skreśla sie wyrazy: „albo policja“, w art. 62[1] skreśla się wyrazy: „policyjnej lub“, w art. 158 skreśla się wyrazy: „albo przez miejscowe władze policyjne, albo“.

§ 2. Funkcje Policji Państwowej przewidziane w art. 65, 283, 285, 1026 ustawy postępowania sądowego cywilnego z 1864 r. przekazuje się w miastach magistratom, na wsi zaś te funkcje Policji Państwowej ustają.

§ 3. Funkcje egzekucyjne przewidziane w art. 1176 ustawy postępowania sądowego cywilnego, z 1864 r. wykonywane będą przez organa gminne na zasadach art. 59 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

§ 4 Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 172. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie przekazania innym organom niektórych czynności Policji Państwowej, przewidzianych w postępowaniu sądowem na obszarze, na którym obowiązuje ustawa o postępowaniu cywilnem z 1877 r.

Na podstawie art. 143 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. R. Nr. 28. poz. 257) zarządza się co następuje:

§ 1. Postanowienia § 182 ustawy o postępowaniu cywilnem z dnia 30 stycznia 1877 r. (Dz. ust. Rz. str. 83) oraz § 34 instrukcji dla komorników sądowych z dnia 24 marca 1914 r. (Dz. Urz. Pr. Ministra Sprawiedliwości str. 343) o złożeniu pism u Przełożonego Policji nie mają zastosowania do Przełożonych policyjnych, wymienionych w art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 173. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie przekazania innym organom niektórych czynności Policji Państwowej, przewidzianych w ustawie postępowania karnego z 1864 r.

Na podstawie art. 143 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257) zarządza się co następuje:

§ 1. Czynności policji państwowej, przewidziane w art. 56, 380, 435 i 581 (doręczenia wezwań) ustawy postępowania karnego z 1864 r. będą sprawowali, zależnie od uznania właściwej władzy sądowej, woźni sądowi lub organa gminne miejskie lub wiejskie.

§ 2. W art. 57 ustawy postępowania karnego z 1864 r. wyrazy: „albo wreszcie urzędnikowi policji“ zastępuje się wyrazami „a w miastach magistrowi“, zaś w art. 484 tejże ustawy wyrazy: „miejscowemu urzędnikowi policyjnemu“ zastępuje się wyrazami „w miastach magistratowi, a na wsi“.

§ 3. W art. 385 ustawy postępowania karnego z 1864 r. wyrazy „zarządu policji“ zastępuje się wyrazami „mieszczącym urząd magistratu“, zaś wyrazy „zarząd policji lub gminy“— wyrazami „magistrat lub zarząd gminy wiejskiej“.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 174. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1924 r. o państwowej pomocy lekarskiej

dla urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych w służbie podlegającej Ministrowi Kolei, ich rodzin, emerytów oraz etatowych pracowników państwowych kolei żelaznych.

Poz. 175. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 marca 1929 r. o zmianie granic gmin wiejskich Rzeżuśnia i Jaksice w Powiecie miechowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 176. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 marca 1929 r. o zmianie granic gmin wiejskich Lasocin i Ożarów w powiecie opatowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 177. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1929 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Czyżówka w powiecie chrzanowskim, województwie krakowskiem i włączeniu jej terytorjum do gminy wiejskiej Płoki w tymże powiecie i województwie.

Poz. 178. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 marca 1929 r. o zmianie granic gmin wiejskich Łysobyki i Gułów w powiecie łukowskim, województwie lubelskiem.

Poz. 179. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 marca 1929 r. o zmianie granic gmin wiejskich Tarnawatka i Majdan Sopocki w powiecie tomaszowskim, województwie lubelskiem.

Poz. 180. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 23 lutego 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjanków, żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Poz. 181. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 11 marca 1929 r. o taryfie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

Poz. 182. Rozporządzenie Mjnistra Robót Publicznych z dnia 22 marca 1929 r. o egzaminach wymaganych do uzyskania prawa kierowania robotami budowlanemi i wykonywania projektów (planów) tych robót.

§ 1 Dla przeprowadzania egzaminów przewidzianych w art. 361, 362, 363 i 364 p. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202) ustanawia się przy Ministerswie Robót Publicznych komisję egzaminacyjną, składającą się z przewodniczącego, jego zastępcy i potrzebnej ilości członków, mianowanych przez Ministra Robót Publicznych na okres trzyletni z grona lub też z poza grona urzędników Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 10, Egzaminy odbywają się w ciągu roku dwa razy, a to w pierwszem półroczu w miesiącach marcu — kwietniu, w drugiem półroczu zaś w miesiącach październiku — listopadzie.

§ 11. Osoby ubiegające się o dopuszczenie ich do egzaminów, o którym mowa w § 1, powinny wnieść dotyczące podania do Ministerstwa Robót Publicznych za pośrednictwem wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca ostatniego faktycznego ich zamieszkania (za pośrednictwem Komisarza Rządu m. st. Warszawy w m. Warszawie).

Do podania należy dołączyć:

1) a) oryginał, lub uwierzytelniony odpis dyplomu, względnie świadectwa ukończenia wyższej technicznej uczelni krajowej lub zagranicznej, gdy chodzi o uprawnienia przewidziane w art. 361 — 363 powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, albo

b) świadectwo ukończenia oddziału budowlanego państwowej średniej szkoły budowlanej lub takiegoż oddziału prywatnej szkoły budowlanej, uznanej za równorzędną z państwowemi szkołami średniemi tego typu, względnie świadectwo ukończenia czterech klas szkoły średniej, gdy chodzi o uprawnienia przewidziane w art. 364 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej;

2) dowody odbycia wymaganej powołanemi wyżej art. 361 — 364 praktyki przy robotach budowlanych;

3) metrykę chrztu lub urodzenia;

4) dowód przynależności państwowej;

5) dwie fotografje zaopatrzone własnoręcznemi podpisami.

Osoby, które nabyły wyższe wykształcenie techniczne zagranicą, powinny przedstawić dowód nostryfikacji odnośnego dyplomu, względnie świadectwa.

Cudzoziemcy winni udowodnić, że w państwie, którego są obywatelami, obywatele polscy w zakresie odnośnych uprawnień, traktowani są narówni z obywatelami tego państwa.

§ 12. Wojewódzka władza administracji ogólnej (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) zarządzi niezwłocznie protokólarne przesłuchanie ubiegającego się o uprawnienie co do okoliczności, czy nie był on karany sądownie za czyny wynikające z chęci zysku, oraz czy nie utracił prawa kierowania robotami budowlanemi na mocy obowiązujących przepisów, zbada w razie potrzeby z urzędu prawdziwość złożonych oświadczeń, oraz sprawdzi przytem, czy ubiegający się o uprawnienie posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie.

Uzupełnione w powyższy sposób podanie wojewódzka władza administracji ogólnej (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) prześle do Ministerstwa Robót Publicznych.

---

z 30 marca Nr. 20 Rok 1929

Poz 183 Ustawa skarbowa z dnia 25 marca 1929 r. na okres od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r.

Poz. 184. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zmianie granic miasta Jordanowa w powiecie makowskim, województwie krakowskiem.

Poz. 185. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o rozszerzeniu granic miasta Parczewa w powiecie włodawskim, województwie lubelskiem.

Poz. 186. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zmianie granic miasta Janowa w powiecie Gródek Jagielloński, województwie lwowskiem.

Poz. 187. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o rozszerzeniu granic miasta Brześcia n/B. w powiecie brzeskim, województwie poleskiem.

Poz. 188. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zmianie granic powiatów hrubieszowskiego i zamojskiego w województwie lubelskiem.

Poz. 189. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zmianie granic powiatów radomskowskiego i piotrkowskiego w województwie łódzkiem.

Poz. 190 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zniesieniu powiatu peczeniżyńskiego w województwie stanisławowskiem.

§ 1. Znosi się powiat peczeniżyński w województwie stanisławowskiem.

§ 2. Obszar dotychczasowego powiatu peczeniżyńskiego włącza się w całości do powiatu kołomyjskiego w województwie stanisławowskiem.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 191. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zmianie granic powiatów skałackiego i kopyczynieckiego w województwie tarnopolskiem.

Poz. 192. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zmianie granic obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Białej i Wadowicach i o utworzeniu obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Oświęcimiu w województwie krakowskiem.

§ 1. Wyłącza się z obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Białej i w Wadowicach gminy, należące do powiatu oświęcimskiego.

§ 2. Z gmin należących do powiatu oświęcimskiego tworzy się obszar działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Oświęcimiu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 193. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o utworzeniu obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Przeworsku i o zmianie granic obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Łańcucie w województwie lwowskiem.

§ 1. Z obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Łańcucie wyłącza się gminy, należące do powiatu przeworskiego.

§ 2. Z gmin należących do powiatu przeworskiego tworzy się obszar działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Przeworsku (przeworski związek powiatowy).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 194. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zmianie granic obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Brodach, w Brzeżanach i w Złoczowie oraz o utworzeniu obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Zborowie w województwie tarnopolskiem.

§ 1. Z obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Brodach, w Złoczowie i w Brzeżanach wyłącza się gminy, należące do powiatu zborowskiego.

§ 2. Z gmin powiatu zborowskiego tworzy się obszar działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Zborowie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 195. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929 r. o zmianie granic obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Brodach i w Kamionce Strumiłowej oraz o utworzeniu obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Radziechowie w województwie tarnopolskiem.

§ 1. Z obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Brodach i w Kamionce Strumiłowej wyłącza się gminy, należące do powiatu radziechowskiego.

§ 2. Z gmin powiatu radziechowskiego tworzy się obszar działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Radziechowie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 196. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o rozszerzeniu granic gminy miejskiej Ropczyce w powiecie ropczyckim, województwie krakowskiem.

Poz. 197. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o połączeniu gmin wiejskich Myślęcin i Strychowo w powiecie gnieźnieńskim, województwie poznańskiem.

Poz. 198. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie utworzenia gminy Dalnepole w powiecie szamotulskim, województwie poznańskiem.

Poz. 199. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Pawłowo w powiecie chojnickim, województwie pomorskiem.

Poz. 200. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Milewko w powiecie gniewskim, województwie pomorskiem.

Poz. 201. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Gubiny w powiecie grudziądzkim, województwie pomorskiem.

Poz. 202. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Nowy Glińcz i o utworzeniu z jego terytorjum gminy wiejskiej Glińcz w powiecie kartuskim, województwie pomorskiem.

Poz. 203. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesiesiu obszaru dworskiego Napromek w powiecie lubawskim, województwie pomorskiem.

Poz. 204. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Wawrowice w powiecie lubawskim, województwie pomorskiem.

Poz. 205. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Ciechocino w powiecie morskim, województwie pomorskiem.

Poz. 206. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Pieleszewo w powiecie morskim, województwie pomorskiem.

Poz. 207. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Młynki w powiecie sępoleńskim, województwie pomorskiem.

Poz. 208. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Rokocin w powiecie starogardzkim, województwie pomorskiem.

Poz. 209. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1929 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Bogdanówka w powiecie makowskim, województwie krakowskiem i włączeniu jej terytorjum do gminy wiejskiej Skomielna Czarna w tymże powiecie i województwie.

Poz. 210. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 15 marca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa w sprawie kursu obligacyj 5% Państwowej Renty Ziemskiej opiewającej na złote w złocie na rok 1929.

Poz. 211. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 25 marca 1929 r. o wprowadzeniu w życie na niektórych obszarach Państwa ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami.

Na podstawie art. art. 2, 11 i 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) zarządzam co następuje:

§ 1 Na obszarze:

gminy Sieluń powiatu makowskiego, województwa warszawskiego,

powiatu sokalskiego, województwa lwowskiego,

powiatu świeckiego, województwa pomorskiego,

powiatów: kościańskiego, międzychodskiego, szubińskiego, śmigielskiego i żnińskiego, województwa poznańskiego,

powiatów: bohorodczańskiego, horodeńskiego, skolskiego i stryjskiego, województwa stanisławowskiego, oraz

powiatów: czortkowskiego i zbaraskiego, województwa tarnopolskiego

— z dniem 1 kwietnia 1929 r. wchodzą w życie postanowienia ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) z wyjątkiem postanowień art. 1 ust. 1 oraz art. art. 5, 8 i 9 tejże ustawy, które wchodzą w życie z dniem 1 września 1929 r.

§ 2. Dla obszaru każdego z powiatów, wymienionych w § 1, a także dla obszaru gminy Sieluń powiatu makowskiego, województwa warszawskiego, powołuje się po jednej komisji kwalifikacyjnej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 4 kwietnia Nr. 21 Rok 1929

Poz. 212. Ustawa z dnia 13 lutego 1929 r. w sprawie ratyfikacji konwencji między Polską a Niemcami o administracji odcinków rzek Noteci (Netze) i Głdy (Küddow), stanowiących granicę, jak również o żegludze po tych odcinkach, podpisanej w Pile dnia 14 marca 1925 roku.

Poz. 213. Ustawa z dnia 13 lutego 1929 r. w sprawie ratyfikacji konwencji i umów Światowego Związku Pocztowego, podpisanych w Sztokholmie dnia 28 sierpnia 1924 roku wraz z odnośnemi regulaminami wykonawczemi.

Poz. 214. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1929 roku w sprawie zakazu przywozu mąki pszennej i mąki żytniej.

Poz. 215. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 7 stycznia 1929 roku w sprawie egzaminu specjalnego, którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do odbycia skróconej czynnej służby wojskowej.

Poz. 216. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 lutego 1929 roku w sprawie zmiany nazwy ewidencyj katastru podatku gruntowego w okręgach administracyjnych izb skarbowych we Lwowie i w Krakowie oraz w cieszyńskiej części województwa śląskiego.

§ 1. Zmienia się nazwę istniejących w okręgach administracyjnych izb skarbowych we Lwowie i w Krakowie oraz w cieszyńskiej części województwa śląskiego ewidencyj katastru podatku gruntowego na „urzędy katastralne".

Poz. 217. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 marca 1929 r. o rejestracji pretensyj z tytułu emerytur i złożonych składek emerytalnych b. pracowników byłych rosyjskich kolei rządowych.

Poz. 218. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 marca 1929 r. o uldze celnej na mace.

z 11 kwietnia Nr. 22 Rok 1929

Poz. 219. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 roku o utworzeniu Warszawskiej Izby Rolniczej.

Poz. 220. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych o opłatach za czynności lekarzy i chemików, jako biegłych sądowych.

Poz. 221. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie rozdziału ostatecznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1928 r. do 30 września 1929 r. pomiędzy poszczególne cukrownie.

Poz. 222. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 1 marca 1929 r. o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną.

Poz. 223. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1929 r. o zniesieniu gmin wiejskich Michałowo i Zabłociszki oraz zmianie granic gmin wiejskich na obszarze powiatu święciańskiego w województwie wileńskiem.

Poz. 224. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 marca 1929 r. o zniesieniu gmin wiejskich Czerniewicze, Stefanpol, Tumiłowicze i Wierzchnie, utworzeniu gminy Wiejskiej Hołubicze oraz zmianie granic gmin wiejskich w powiecie dziśnieńskim, województwie wileńskiem.

Poz. 225. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 marca 1929 r. o zniesieniu gmin wiejskich Honczary, Mackiszki i Siedliszcze, utworzeniu gminy wiejskiej Woronowo oraz zmianie granic niektórych gmin wiejskich na obszarze powiatu lidzkiego w województwie nowogródzkiem.

Poz. 226. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Skarbu Ministra Rolnictwa, oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 marca 1929 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dnia 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądu pracy w Drohobyczu.

Poz. 227. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Skarbu,

Ministra Rolnictwa oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 marca 1929 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 4 grudnia 1928 r., wydanem w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu w sprawie przekształcenia sądów przemysłowych w Bielsku, Krakowie i Lwowie na sądy pracy oraz zmiany granic okręgów niektórych z tych sądów.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 2 kwietnia Nr. 76 Rok 1929

Poz. 159. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Radnik".

Poz. 160. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznania z dnia 21 stycznia 1929 r.

z 3 kwietnia Nr. 77 Rok 1929

Poz. 161. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 marca 1929 r. w sprawie przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 4 stycznia 1929 r. o zwrocie cła przy wywozie ceraty.

z 4 kwietnia Nr. 78 Rok 1929

Poz. 162. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Volkswille".

Poz. 163. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 29 marca 1929 r. w sprawie mianowania radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu.

Poz. 164. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 marca 1929 roku L. D. IV 399/3/29 w sprawie przywozu z zagranicy napojów spirytusowych.

z 5 kwietnia Nr. 79 Rok 1929

Poz. 165. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Reform Rolnych.

Poz. 166. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 6 kwietnia Nr. 80 Rok 1929

Poz. 167. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów pod budowę domu dla posterunku Policji Państwowej w gminie Sypniewo powiatu sępolińskiego, województwa pomorskiego.

Poz. 168. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Sowieckoje Stroitielstwo".

Poz. 169. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnaja Now".

Poz. 170. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Internationale Bauern Nachrichten".

Poz. 171. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Zenskij Żurnał".

Poz. 172. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „L'Ukraine Nouvelle".

z 8 kwietnia Nr. 81 Rok 1929

Poz. 173. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1929 r. o zmianie nazwy miejscowości Wygnańce w gminie Wojsławice powiecie chełmskim, województwie lubelskiem.

Poz. 174. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1929 r. o zmianie nazwy miejscowości Mąkówka, w gminie Parysów, powiecie garwolińskim, województwie lubelskiem.

Poz. 175. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1929 r. o zmianie nazwy gminy Wielka Wieś, w Powiecie iłżeckim, województwie kieleckiem.

Poz. 176. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1929 r. o zmianie nazwy gminy Obrowo, w powiecie lipnowskim, województwie warszawskiem.

Poz. 177. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „L'Internationale des Travailleurs de L' Enseignement".

Poz. 178. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Głos robociarza„ (La voix Ouvriere).

Poz. 179. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Wilno Litwie i Litwa Wilnu".

Poz. 180. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Rojte Hilf".

Poz. 181. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1929 r. w sprawie utworzenia posterunków celnych w Przerośli i Rakówku.

z 9 kwietnia Nr. 82 Rok 1929

Poz. 182. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 kwietnia 1929 roku o zmianie nazwy gminy wiejskiej Drzewce w powiecie puławskim województwie lubelskiem na „Wąwolnica".

Poz. 183. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 29-go marca 1929 roku o związkach eksportowych uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 7 września 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie mebli giętych.

Poz. 184. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1929 r. dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 12 listopada 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie wyrobów szklannych.

Poz. 185. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 marca 1929 r. w sprawie mianowania radców do Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

z 10 kwietnia Nr. 83 Rok 1929

Poz. 186. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 26 marca 1929 r. (maj. Sartawice).

Poz. 187. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 30 października 1928 r. w przedmiocie likwidacji „Elektrowni i Tramwajów, w Bydgoszczy" (nieruchomości w Bydgoszczy).

z 11 kwietnie Nr. 84 Rok 1929

Poz. 188. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok służbowy 1929/30 na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Poz. 189. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych.

z 12 kwietnia Nr. 85 Rok 1929

Poz. 190. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1929 r. o przymusowem wywłaszczeniu gruntu pod budowę rampy na stacji Ołyka.

Poz. 191. Zarządzenie prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1929 roku o wywłaszczeniu gruntów pod rozbudowę Państwowej Fabryki Karabinów w Warszawie.

Poz. 192. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 kwietnia 1929 r. w sprawie regulaminu korzystania z państwowych hangarów portowych w Gdyni.

z 13 kwietnia Nr. 86 Rok 1929

Poz. 193. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1929 r. o zniesieniu rozporządzenia Ministra skarbu z dnia 30 listopada 1927 r. o współdziałaniu władz i Urzędów Skarbowych oraz podległych im organów wykonawczych z działu podatków pośrednich (akcyz) i monopolów w nadzorze nad przedsiębiorstwami i zakładami Państwowego Monopolu Tytuniowego (Dz. U. Min. Sk. Nr. 36, poz. 381) i rozporządzeń na jego podstawie wydanych.

Poz. 194. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1929 r. o przymusowem wywłaszczeniu gruntu na rzecz Spółki Akcyjnej Handlowo-Przemysłowej „Ł. J. Borkowski" pod budowę kolei wązkotorowej Szydłowiec — Chlewiska.

III.

Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego" Rocznik V 1927.

Nr. 1127.

W sprawach o nadanie koncesji na nową aptekę na obszarze b. zaboru rosyjskiego władze orzekające, na podstawie przepisów ustawy o farmaceutach i aptekach z 21 października 1844 r. i instrukcji Ministra Zdrowia Publ. z 21 kwietnia 1921 (Monitor Polski Nr. 118 ex 1921 poz. 176), nie są skrępowane pod względem merytorycznym poszczególnemi opinjami i rozstrzygać mogą kwestje nadania lub odmowy koncesji na zasadzie swobodnej oceny ogólnego

wyniku przeprowadzonych dochodzeń, jednak swobodne ich uznanie ograniczone jest pod tym względem, że:

a) odnośne decyzje powzięte być winny po zbadaniu przez te władze okoliczności istotnych w sposób ustawowo wskazany,

b) że decyzje te nie mogą być dowolne, t. j. że nie mogą pozostawać w jawnej sprzeczności z poczynionemi ustaleniami.

(Wyrok z 18 lutego 1927 l. rej. 1692/26).

Nr. 1129.

Na terenie b. Królestwa Kongresowego nie było przepisu, któryby obywatelom honorowym według rosyjskich przepisów o stanach (Zbiór praw ces. ros. Tom. IX) dawał jakiekolwiek wyjątkowe prawa w kwestji zapisu do ksiąg ludności stałej.

(Wyrok z 19 lutego 1927 l. rej. 1081/26)

Nr. 1131.

Rozporządzenie z 11 sierpnia 1917, dotyczące sądów administracyjnych przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskiem poz. 360, tudzież rozporządzenie z 11 sierpnia 1917 w sprawie policyjnych nakazów karnych poz. 361 (dz. rozp. dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego z 19 sierpnia 1917 Nr. 84), jako dostosowane do ustroju władz okupacyjnych i wydane na czas okupacji, utraciły moc prawną z chwilą ustąpienia okupantów.

(Wyrok z 22 lutego 1927 l. rej. 981/24).

Nr. 1139.

W postępowaniu sporno-administracyjnem osoby pozbawione własnowolności nie mogą występować bez udziału swego zastępcy prawnego.

(Wyrok z 4 marca 1927, l. rej. 1384/26).

Nr. 1141.

Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 13 kwietnia 1923 poz. 312 Dz. Ust. mają zastosowanie do wszystkich funkcjonarjuszów państwowych oraz wojskowych, którzy odbyli podróże służbowe poza granicami Państwa.

(Wyrok z 4 marca 1927, l. rej. 3227 26).

Przedruk z „Orzecznictwa Sądów Polskich" T. VIII. zeszyt 2 i 3, 1929.

59.

Ustawa z 16 maja 1920 o urlopach dla pracowników nie ma zastosowania do pomocników pisarzy gminnych.

Orzeczenie izby pierwszej sądu najwyższego z 25 kwietnia 4/14 maja 1928 C. 542/27.

61.

Przepis § 1486 L. 6 kod. cyw. stosuje się w szczególności do wierzytelności lekarzy gminnych (nie będących funkcjonarjuszami państwowymi) z tytułu wynagrodzenia za ich świadczenia, bez względu na to, czy chodzi o wynagrodzenie lekarza za bezpośrednie udzielenie pomocy chorym, czy też za inne usługi, wchodzące oczywiście w zakres jego wiedzy i pracy zawodowej, np. funkcje sanitarne i t. p. Roszczenia lekarza gminnego o wypłatę uposażenia służbowego przedawniają się zatem w trzech latach.

Roszczenia te należy przerachować według pełnej skali § 2 rozp. o przerachowaniu.

Orzeczenie izby trzeciej sądu najwyższego z 30 maja 1928 Rw. 1851/27.

80.

Pod wyrazem „skład broni" art. 102 k. k. rozumie posiadanie przez spisek zapasu broni, chociażby przechowywanej w różnych miejscach i u różnych osób. Nie żąda przytem, aby każdy spiskowiec miał prawo rozporządzania tą bronią.

W pytaniu, czy oskarżony jest winien należenia do spisku, rozporządzającego składem broni, mieści się implicite pytanie, czy oskarżony o posiadanej przez organizację broni wiedział.

Orzeczenie izby drugiej sądu najwyższego z 19 maja 1928 r. K. 608/28.

105.

Czyny przestępne popełnione przez obywateli polskich i cudzoziemców zagranicą, sądy Rzp. P. oceniają według postanowień tego kodeksu karnego dzielnicowego, który dany czyn traktuje najłagodniej.

Orzeczenie izby drugiej (sek. 4) sądu najwyższego z 17 grudnia 1928 K. 645/28.

107.

Członkowie Komisji Szacunkowej do spraw podatku dochodowego wybrani przez rady miejskie lub sejmiki względnie rady powiatowe na podstawie art. 33 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z 14 lipca 1923 (Dz. U. Nr. 77, poz. 607) nie mogą być przez te instytucje samorządowe odwoływani.

Wyrok N. T. A. z 11 kwietnia 1928 L. Rej. 1715/26.

Nr. 108.

Pobór daniny lasowej w przypadkach, gdy zachodzą ku temu ustawą przewidziane warunki

rzeczowe, jest obowiązkowy. Pobór zaś podatku majątkowego od drzewostanów leśnych uzależniony jest od przesłanki, że nie są one obciążone daniną lasową. Obciążenie tych samych przestrzeni leśnych daniną lasową i podatkiem majątkowym jest niedopuszczalne.

Dla władzy odwoławczej przy wymiarze podatku majątkowego, o ile chodzi o uniknięcie podwójnego obciążenia tego samego przedmiotu, miarodajny jest stan faktyczny i prawny, ujawniony w przewodzie odwoławczym przed wydaniem decyzji.

Ustawa o daninie lasowej nie przewiduje terminu prekluzyjnego dla wymiaru daniny lasowej, zaś przepis § 26 rozporządzenia wykonawczego z dnia 25 września 1923 poz. 833 może mieć tylko znaczenie przepisu porządkowego i nie może służyć za podstawę do kwestjonowania należności daniny lasowej li tylko z powodu opóźnionego jej wymiaru.

Wyrok N. T. A. z 17 grudnia 1928 L. Rej. 4933/26.

112.

Umieszczenie chorego funkcjonarjusza państwowego w nagłym wypadku w rządowym lub samorządowym szpitalu na zlecenie lekarza prywatnego (w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 sierpnia 1926, poz. 555) nie pozbawia tegoż funkcjonarjusza prawa do ulg, przewidzianych w § 7 cytowanego rozporządzenia, jednak dla zachowania wspomnianego prawa winien on przy pierwszej możności uzyskać od urzędowego, względnie umówionego, lekarza potwierdzenie nagłości wypadku i konieczności umieszczenia w szpitalu.

Wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 13 marca 1928 r. L. Rej. 4053/27.

113.

Wynikające z przepisów art. 36 i 37 ustawy o państwowej służbie cywilnej prawo do urlopu wypoczynkowego nie stoi na przeszkodzie do zwolnienia urzędnika ze służby przed wykorzystaniem przez niego tegoż urlopu.

Wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 25 maja 1928 r. L. Rej. 3933/27.

120.

Z chwilą przywrócenia niepodległości, państwo polskie, mocą swej władzy zwierzchniej, weszło w posiadanie wszelkiego tak publiczno-prawnego, jakoteż prywatno-prawnego mienia państw zaborczych na terytorjach przez siebie zajętych, nie wyłączając praw niezmysłowych. Jeżeli przeto przed uzyskaniem przez państwo polskie niepodległości darczyńca zeznał akt fundacji szkoły dla dzieci swoich robotników fabrycznych oraz dzieci funkcjonarjuszów policji, żandarmerji i straży celnej, na terytorjum, wchodzącem obecnie w skład państwa polskiego, to państwo polskie ma legitymację do wystąpienia przeciwko spadkobiercom darczyńcy o wykonanie fundacji, o ile darowizna w swoim czasie została przyjęta.

Orzeczenie izby pierwszej sądu najwyższego z 2 marca 1928 r. C. 506/26 r.

145.

Skazując za nieprawne żądanie przez aptekarza dodatkowej opłaty za lekarstwa, wydane w godzinach nocnych, sąd powinien ustalić, na mocy jakiego rozporządzenia obowiązującego w danej miejscowości i od jakiej godziny obowiązuje taksa nocna.

Karygodne jest nietylko pobranie przez aptekarza nie należnej opłaty, ale i samo żądanie.

Orzeczenie izby drugiej sądu najwyższego z 21 lutego 1928. K. 2701/27.

157.

Rozkaz przełożonego, sam przez się, nie stwarza stanu nieodpornego przymusu dla podwładnego.

Orzeczenie izby drugiej (sek. 3) sądu najwyższego z 23 listopada 1928, Kr. 211/28.

167.

Art. 7 ustawy z 10 grudnia 1920 o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr. 6/21, poz. 32) nie wyklucza stosowania przepisu art. 5 tejże ustawy przy wywłaszczaniu gruntów na cele budowy i utrzymania mostów.

Wyrok N. T. A. z 5 września 1928 r., L. Rej. 3614/26.

168.

Uchwała Korporacji miejskich w b. zaborze pruskim w sprawie przyznania dodatków do uposażeń służbowych płatnych członków zarządu miasta, w czasie trwania kadencji służbowej, nie wymaga, w myśl § 64 pr. ord. miej. z 30 maja 1853, zatwierdzenia Wydziału obwodowego, obecnie Wojewódzkiej Rady Administracyjnej.

Wyrok N. T. A. z 19 czerwca 1928, L. Rej. 555/27.

IV.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

109.

Okólnik Nr. 72 (OP. 9212/1.) z 28 marca 1929 r. w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu w Warszawie.

Wobec wynikłych wątpliwości w stosowaniu przepisu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30 czerwca 1920 r. w sprawie ulg w opłatach na przejazd kolejami żelaznemi pracowników państwowych (Monitor Polski Nr. 147) Ministerstwo Komunikacji podało do wiadomości władz następujące wyjaśnienie:

Do nabywania okresowych biletów ulgowych (miesięcznych, sezonowych i rocznych), przewidzianych art. 2 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych, mają prawo ci „nieetatowi" pracownicy urzędów i instytucyj państwowych, których uposażenie według przepisów obecnych jest unormowane ustawą z dnia 9 października 1923 r. „o uposażeniu funkcjonarjuszów i wojska" (Dz. U. P. Nr. 116, poz. 924), z wyjątkiem wojska, oraz ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. „o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów" (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107.

Pod pojęcie zaś „nieetatowych" pracowników podpadają te osoby, które zostały zamianowane nie nastałe, lecz do odwołania oraz te (pracownicy kontraktowi), z któremi została zawarta umowa według wzoru, ustalonego okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 września 1924 r. Nr. 10769.

Celem uniknięcia wątpliwości co do uprawnień danej osoby do korzystania z ulgowego biletu okresowego zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz) zarządzić, aby zaświadczenie władzy o zamieszkiwaniu urzędnika poza miejscem urzędowania zawierało również stwierdzenie, że pobierane przezeń uposażenie unormowane jest ustawą z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. P. Nr. 116, poz. 924).

110.

Okólnik Nr. 73 (Z. O. 1199/29) z 27 marca 1929 r. w sprawie Państwowej Pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych — likwidacja rachunków i zwrot kosztów leczenia.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Celem usunięcia wątpliwości który Urząd Wojewódzki jest obowiązany do likwidacji i wypłaty kosztów leczenia funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin, wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4.VIII 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 95. poz. 555) zarządzam co następuje:

Właściwym organem, obowiązanym do likwidacji rachunków i wypłaty należności tak lekarzom umówionym, jak i zakładom leczniczym oraz aptekom, jest ten Urząd Wojewódzki, w którego okręgu leczenie się odbywało, t. zn. że lekarze umówieni, zakłady lecznicze oraz apteki powinny przedstawiać rachunki do tego Urzędu Wojewódzkiego w którego okręgu mieszkają względnie mają swą siedzibę.

Natomiast do przyznawania i wypłacania zwrotu kosztów leczenia funkcjonarjuszom państwowym obowiązany jest ten Urząd Wojewódzki, w którego okręgu dany funkcjonarjusz stale zamieszkuje.

Zarządzenie niniejsze nie zmienia uprzednio wydanych postanowień co do zakładów leczniczych, uznanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, co do których rachunki likwiduje i należności wypłaca Departament Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

111.

Okólnik Nr. 74 (OB. 2484) z 28 marca 1922 r. w sprawie nieprawidłowego kasowania znaczków stemplowych.

P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości i stosowania.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 1404/6/29.
Warszawa,
dnia 13 marca 1929 r.

Odpis

Do
Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, do Kancelarji Sejmu, Kancelarji Senatu, do Najwyższej Izby Kontroli, do Prezyjum Rady Ministrów oraz do wszystkich Ministerstw.

I. Ministerstwo Skarbu, powołując się na „Instrukcję w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy

państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe", ogłoszoną w numerze 287 Monitora Polskiego z dn. 13 grudnia 1928 r. stwierdza, że w myśl §§ 25 i 28 tej instrukcji – w razie uiszczenia znaczkami *stemplowemi* opłaty stemplowej od rachunków, pokwitowań i innych pism, stwierdzających wykonanie umowy — znaczki te (poza przypadkami wydania rachunku z księgi grzbietowej) mają być skasowane a) bądź przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu, b) bądź przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że bardzo często są przedstawiane urzędom państwowym oraz przedsiębiorstwom państwowym rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki stemplowe, skasowane w sposób inny, niż wyżej podany, w szczególności: przez przekreślenie na krzyż, tylko datą, tylko nazwiskiem.

Ministerstwo Skarbu uprasza o zarządzenie, by właściwe organa urzędowe zwracały uwagę na ścisłe przestrzeganie przepisów o kasowaniu znaczków stemplowych, a w razie przedstawienia im rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki stemplowe nieskasowane lub skasowane nieprawidłowo, żądały od strony prawidłowego skasowania, względnie uzupełnienia, znajdującej się na znaczku, ale niedostatecznej klauzuli skasowania.

Ministerstwo Skarbu odstępuje od kwestjonowania rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki skasowane nieprawidłowo, a załatwionych już przez urzędy państwowe i zakłady względnie przedsiębiorstwa państwowe, którym przedłożone zostały przed otrzymaniem zarządzenia, które będzie wydane na podstawie niniejszej odezwy.

II. Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że liczne urzędy państwowe nie przestrzegają postanowień § 166 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713) o kasowaniu znaczków stemplowych na podaniach, a w szczególności stwierdzono:

1) że urzędnik biura podawczego wyciska pieczęć urzędową w ten sposób, że cała znajduje się na znaczku stemplowym, jakkolwiek w myśl powołanego przepisu, powinna się znajdować: część pieczęci na znaczku, część zaś poza nim na papierze,

2) że urzędnicy, którym jest poruczone załatwienie podania nie pamiętają o przepisie, zawartym w ustępie przedostatnim powołanego § 166 i nie kasują znaczków stemplowych ponownie za pomocą wypisania daty skasowania atramentam. Powyższe zaniedbania ułatwiają powtórne użycie znaczków stemplowych, a zatem zachęcają do zdzierania znaczków z akt urzędowych, co stwierdził już wielokrotnie Oddział Ekspertyz Państwowych Zakładów Graficznych.

Ministerstwo Skarbu uprasza więc o przypomnienie postanowień, o których mowa, podwładnym organom i wydanie zarządzeń, aby postanowień tych ściśle przestrzegano.

Wymieniony Oddział Ekspertyz zwrócił też uwagę Ministerstwu Skarbu na to, że znaczki stemplowe naklejane są często w ten sposób, iż część jednego znaczka zaklejona jest przez znaczek drugi. Co do tych przypadków Oddział Ekspertyz stwierdził wielokrotnie, że na zakrytej części znaczka znajdowały się ślady poprzedniego skasowania. Ministerstwo Skarbu uprasza o wezwnanie podwładnych organów urzędowych, aby na przypadki te zwracały szczególną uwagę i w razie nasuwającego się podejrzenia, że nastąpiło powtórne użycie znaczka stemplowego, wystosowywały do urzędu skarbowego zawiadomienia, przewidziane w § 76 powołanego rozporządzenia, załączając do zawiadomienia zakwestjonowane pismo.

III. Ministerstwo Skarbu uprasza wszystkie Ministerstwa o podanie daty i liczby tych pism, ewentualnie także numerów i pozycyj tych dzienników urzędowych, w których podano do wiadomości podległych organów:

a) instrukcję, powołaną w dziale I niniejszej odezwy,

b) niniejszą odezwę.

112.

Okólnik Nr. 75 (SG 1965/1) z 3 kwietnia 1929 r. w sprawie stosowania mieszanek spirytusowych jako środka napędowego.

P. P. Wojewodom (wszystkim)

przesyła się z prośbą o podanie treści poniższego do wiadomości związków komunalnych na terenie podległym Panu Wojewodzie.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. VI. 482/3/29.
Warszawa,
dnia 9 lutego 1929 r.

Odpis.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Departament Samorządowy
w miejscu

Magistraty szeregu miast jako też powiatowe wydziały samorządowe zwracają się w ostatnim czasie do Ministerstwa Skarbu z podaniami o udzielenie pozwoleń na pobór olejów mineralnych za opustem podatkowym do poruszania motorów autobusów miejskich i samochodów pomocniczych.

Wobec tego, że w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 29, poz. 252) mogą być

zwalniane w całości lub w części od podatku tylko oleje mineralne, przeznaczone na cele przemysłowe, na potrzeby wojska, władz i przedsiębiorstw państwowych, instytucje samorządowe mogą korzystać z ulg podatkowych tylko jako przedsiębiorstwa przemysłowe.

Ministerstwo Skarbu zmuszone więc jest załatwiać odmownie prośby instytucyj samorządowych dla braku podstaw prawnych.

Zdając sobie dokładnie sprawę z ważności dla instytucyj samorządowych otrzymania taniego środka napędowego, Ministerstwo Skarbu prosi Departament Samorządowy o zwrócenie uwagi wyżej wymienionych instytucyj o możliwości zastosowania jako środka napędowgo mieszanek spirytusowych, które znalazły już szerokie zastosowanie w całym szeregu krajów Zachodniej Europy.

Pragnąc rospowszechnić i u nas w Kraju używanie mieszanek, Ministerstwo Skarbu udzieliło Państwowej rafinerji olejów mineralnych „Polmin" po cenach ulgowych pewną ilość spirytusu dla przygotowywania mieszanek napędowych.

Ustalenie najbardziej odpowiedniego typu mieszanki napędowej dla używanych w Polsce motorów. jest opecnie przedmiotem szczegółowych badań, przyczem władze wojskowe wyraziły gotowość wypróbowania odnośnych mieszanek, przygotowywanych przez „Polmin".

Byłoby bardzo pożądanem, żeby instytucje samorządowe zechciały również przyjąć udział w tych próbach przez nabywanie w Polminie mieszanek do poruszania swych autobusów i samochodów.

113.

Okólnik Nr. 76 (SS. 2739/2.) z 4 kwietnia 1929 r. w sprawie 15% dodatku komunalnego członków zarządu miast wydzielonych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Woj. Śląskiego).

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że członkowie zarządu w niektórych gminach miejskich pobierają 15% dodatek komunalny. W związku z powyższem Ministerstwo wyjaśnia, że 15% dodatek komunalny przewidziany w art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30.XII.1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073 ex 1924) przysługuje jedynie tylko pracownikom komunalnym, nie tyczy się natomiast płatnych członków zarządów gmin miejskich, o których art. powyższy nie wspomina.

114.

Okólnik Nr. 77 (SG. 221/14) z 5 kwietnia 1929 r. w sprawie regulaminu dla Komitetów rozbudowy.

Do Panów Wojewodów (wszystkich z wyj. P. P. Woj. Śląskiego).

Rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 3. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 913) do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. Ust. Nr. 42, poz. 372), przewidziało w ustępie piątym § 1 obowiązek rad miejskich uchwalenia regulaminów określających szczegółowo zakres działania komitetów rozbudowy. Jednakże jak wynika że sprawozdań nadesłanych przez Panów Wojewodów — nieliczne dotąd gminy miejskie ustaliły regulaminy dla swych Komitetów Rozbudowy, co w znacznej mierze przyczyniło się do wielu niedomagań i niewłaściwości ujawnionych w działalności komitetów rozbudowy.

Celem ustalenia zasad, zmierzających do unormowania działalności Komitetów rozbudowy i usunięcia niewłaściwości w postępowaniu tych Komitetów — podaję w załączeniu program prac Komitetów rozbudowy zalecony przez Państwową Radę Rozbudowy Miast. Zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenie, by Rady Miejskie uchwaliły dla Komitetów Rozbudowy swych miast regulaminy dostosowane do załączonego programu i jednocześnie dopilnować, by Komitety rozbudowy ściśle przestrzegały zasad ustalonych w tym programie.

Zaznaczam, że czynności wymienione w § 7 cz. II tego programu mogą być powierzone Komitetom rozbudowy, jeżeli Rada Miejska uzna za wskazane wykonywanie tych czynności przez Komitety, przyczem oczywiście można wstawić do regulaminu wszystkie lub część wymienionych w § 7 cz. II punktów; natomiast czynności wymienione w § 7 cz. I są związane z istotą zadań, dla spełnienia których powołane są Komitety Rozbudowy, i wobec tego wyszczególnione w § 7 cz. I zadania powinny być unormowane w regulaminie.

Wreszcie zechce Pan Wojewoda zwrócić uwagę Magistratom miast względnie Komitetom rozbudowy, że pożyczki z Państwowego Funduszu Budowlanego winny być używane wyłącznie tylko na sfinansowanie budowy *domów mieszkalnych.*

Zatem niedopuszczalną rzeczą jest przyznawanie przez Komitety rozbudowy z kontyngentu kredytów budowlanych pożyczek na budowę pensjonatów, hoteli, domów dla uzdrowieńców, domów wypoczynkowych i t. p. oraz gmachów przeznaczonych na pomieszczenie szkół i urzędów bez względu na to, że w ten

sposób zostanie zwolniona pewna ilość lokali mieszkalnych, zajmowanych dotychczas przez te instytucje w innych budynkach, przyczem mają jednak zastosowanie zasady przewidziane w § 17 dołączonego programu. Nadto szczególną uwagę Pan Wojewoda zwróci przestrzeganie zasad wymienionych w § 13 w związku z § 14 i 15 określających kolejność przyznawanych kredytów oraz zasad ustalonych w § 16 dotyczących rozdziału i celowego zużytkowania przyznawanych pożyczek, — wreszcie na § 10 dołączonego programu a dotyczący konieczności dostosowania łącznej sumy pożyczek do przypadającego na dane miasto kontyngentu.

Na przyszłość zechce Pan Wojewoda stale czuwać — w myśl uprawnień przewidzianych w art. 2 ust. 4 wymienionego rozporządzenia Prezydenta o rozbudowie miast — nad działalnością Magistratów (Komitetów rozbudowy) w zakresie rozbudowy.

załącznik

Program prac Komitetów Rozbudowy zalecony przez Państwową Radę Rozbudowy Miast.

§ 1.

Na zasadzie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. Nr. 42, poz. 372), oraz § 1 rozporządzenia wykonawczego z dn. 3 listopada 1927 r. (Dz. U. Nr. 106, poz. 913), w miastach, liczących ponad 5.000 ludności, ustanowione zostają Komitety Rozbudowy, obowiązkiem których jest zapobieganie brakowi mieszkań.

§ 2.

W miastach z ludnością do 5.000 czynności Komitetów Rozbudowy sprawują Magistraty.

§ 3.

Na czele Komitetu Rozbudowy stoi, jako przewodniczący Prezydent Miasta (burmistrz, naczelnik gminy), lub jego zastępca.

Członków Komitetu Rozbudowy powołuje Rada Miejska na wniosek Magistratu, według następujących zasad:

W miastach z ludnością:

1) od 5.000 do 10.000 w liczbie 4 członków,
2) „ 10.000 „ 25.000 „ „ 6 „
3) „ 25.000 „ 100.000 „ „ 8 „
4) „ 100.000 „ 250.000 „ „ 10 „
5) ponad 250.000 12 „

Rada Miejska na wniosek Magistratu powołuje połowę członków Komitetu Rozbudowy z pośród członków zarządu miasta i rady miejskiej, oraz połowę z pośród osób stale w mieście zamieszkałych, obeznanych ze sprawą rozbudowy miasta, przedstawionych Magistratowi przez:

a) spółdzielnie mieszkaniowe i budowlano-mieszkaniowe, należące do Związków Rewizyjnych, zgodnie z § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3.XI 1927 r. (Dz. U. Nr. 106, poz. 913);

b) organizacje zawodowe pracownicze i robotnicze;

c) stowarzyszenia i związki lokatorów.

Zastępcę przewodniczącego Komitetu Rozbudowy wybiera Komitet Rozbudowy z pośród swego grona zwykłą większością głosów.

Do udziału w obradach Komitetu Rozbudowy mogą delegować przedstawicieli z głosem doradczym — w Warszawie Ministrowie Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych i Pracy i Opieki Społecznej; w miastach wydzielonych z powiatów — Wojewoda; w miastach niewydzielonych - starosta.

§ 4.

Posiedzenia Komitetu Rozbudowy zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby, jak również każdorazowo na wniosek conajmniej połowy członków Komitetu Rozbudowy.

§ 5.

Komitet Rozbudowy obowiązany jest raz na rok składać Radzie Miejskiej sprawozdania ze swej działalności, które winne być przez Radę Miejską zatwierdzone i przesłane do wiadomości Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

§ 6.

W celu poprawy stosunków mieszkaniowych, a przedewszystkiem budowy małych mieszkań i wogóle pomnożenia liczby lokali mieszkalnych w mieście, Komitet Rozbudowy popiera inicjatywę zarówno społeczną, jak i prywatną w zakresie ruchu budowlanego, oraz prowadzi samodzielną akcję budowlaną.

§ 7.

Dla osiągnięcia powyższych celów Komitet Rozbudowy przedewszystkiem winien:

I.

a) opracowywać program rozbudowy miasta, w myśl art. 4 ust. 2 p. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast

b) opracowywać plany zabudowania terenów, przeznaczonych na rozbudowę, oraz rozplanowywać grunty, które przeznaczone zostają na ogólne potrzeby gminy miejskiej, lub innych związków komunalnych, z uwzględnieniem ustawy z dnia 15 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. Nr. 23, poz. 202):

c) stawiać wnioski w sprawach udzielenia pożyczek budowlanych z funduszów i na cele, przewidziane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast;

d) badać sposób użytkowania mieszkań przez osoby i instytucje, którym zostanie okazana pomoc kredytowa lub terenowa. Badanie dotyczyć będzie wysokości czynszów, opłat dodatkowych, oraz sposobu wynajmowania i użytkowania mieszkań;

e) baczyć, by podatek od placów niezabudowanych był w sposób i w rozmiarach odpowiadających istotnym cenom szacunkowym gruntu pobierany.

II.

Poza czynnościami wyżej wymienionemi Komitet Rozbudowy jako organ doradczy gminy miejskiej może:

a) nabywać grunty pod budowę domów i na inne potrzeby rozbudowy miasta drogą umów dobrowolnych, oraz obejmować grunty, leżące w granicach administracyjnych i w sferze interesów mieszkaniowych miasta, które na podstawie ustawy z dnia 26 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 1, poz. 1) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast mogą być odstąpione gminom miejskim;

b) odstępować drogą sprzedaży lub na prawie zabudowy grunty budowlane spółdzielniom mieszkaniowym i mieszkaniowo-budowlanym, instytucjom społecznym oraz innym osobom fizycznym i prawnym;

c) budować domy mieszkalne we własnym zakresie;

d) gromadzić materjały budowlane drogą produkcji własnej lub zakupu;

e) nakazywać właścicielom domów mieszkalnych:

1) niewykończonych—których budowa została przez właściciela wstrzymana — dokończenie budowy tych domów;

2) niezamieszkałych z powodu zniszczenia — doprowadzenie ich do stanu mieszkalnego;

3) wymagających naprawy lub odnowienia — dokonanie koniecznego remontu,

4) grożących zawaleniem, lub z innych względów zagrażających bądź bezpieczeństwu, bądź zdrowiu publicznemu — wykonanie robót koniecznych dla usunięcia niebezpieczeństwa, lub też zburzenie tych domów i wzniesienie na ich miejscu nowych budowli;

f) wykonywać roboty, przewidziane w p. e) 2 i 3) we własnym zakresie na rachunek właściciela, w razie niewykonania takowych przez niego w odpowiednim terminie, ściągając koszty w drodze egzekucji administracyjnej;

g) udzielać dotacyj, w granicach budżetu gminy, spółdzielniom mieszkaniowym;

h) występować na Radę Miejską z wnioskami o wywłaszczenie, lub czasowe przymusowe zajęcie gruntów, domów mieszkalnych, wymienionych w p. e) 1 i 4 niniejszego paragrafu oraz wytwórni materjałów budowlanych;

i) administrować miejskiemi domami mieszkalnemi.

§ 8.

W zwiazku z wykonaniem p. I c) § 7 Komitet Rozbudowy winien przestrzegać, aby podania o kredyt budowlany, wnoszone do Komitetu Rozbudowy, zawierały: a) wysokość i cel wymaganego kredytu; b) opis nieruchomości, na której się budowę prowadzi; jeżeli na niej znajdują się stare budynki, może być dołączony ich opis; c) plan i kosztorys całej budowy, podpisany przez osobę, upoważnioną rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16.II.28 r. (Dz. U. Nr. 23, poz. 202) i zaopatrzony w zezwolenie władz na budowę; d) wykaz i koszt robót, wymagających jeszcze wykonania; e) zaświadczenie osoby upoważnionej, jak w punkcie c, prowadzącej budowę, co do terminu, w jakim budowa może być wykończona i mieszkania oddane lokatorom; f) wyciąg hipoteczny, wzgl. świadectwo hipoteczne co do wszystkich działów, ewentualnie wyjaśnienie, w jakim toku jest sprawa uregulowania hipoteki, zaś w Małopolsce nadto wierzytelny arkusz posiadłości gruntowej; g) zamierzony sposób spłaty kredytu budowlanego, a mianowicie: czy w drodze konwersji na pożyczkę długoterminową, czy też w drodze pokrycia jednorazowego w gotówce; w tym ostatnim wypadku należy w sposób wiarogodny wykazać możliwość spłaty w terminie; h) w miarę możności fotografję budowy, potwierdzoną przez Magistrat. Spółdzielnie mieszkaniowe i mieszkaniowo-budowlane winny nadto dołączać: a) statut, b) wypis z rejestrów spółdzielni, c) wykaz członków, d) ostatnie zamknięcie rachunkowe, e) zaświadczenie przynależności do jednego ze związków rewizyjnych, posiadających prawo dokonywania rewizji, nadane im przez Radę Spół-

dzielczą w myśl art. 68 i 70 ustawy o spółdzielniach z dn. 29.X 1920 r. (Dz. U. Nr. 111, poz. 733), f) protokół z ostatniej rewizji, dokonanej przez Związek Rewizyjny, posiadający uprawnienie Rady Spółdzielczej do wykonywania rewizji. Instytucje społeczne i inne osoby prawne powinny dołączyć: a) statut, b) wpis odpowiedni rejestrów, c) wykaz członków składu zarządu i rady nadzorczej, d) ostatnie zamknięcie rachunkowe.

§ 9.

Wniosek Komitetu Rozbudowy zawierać winien: a) opinję co do wysokości kosztów budowlanych robót, jakie mają byc wykonane, b) oszacowanie wartości placu, c) stwierdzenia, że budowa może być wykończona w ciągu najdalej dwuch lat, d) opinję co do zdolności kredytowej petenta.

§ 10.

Łączna suma pożyczek z Państwowego Funduszu Budowlanego, określona we wnioskach Komitetów Rozbudowy, a obejmujących całkowity koszt budowy, musi mieścić się w ramach kontyngentu pożyczek budowlanych, przypadającego na miasto, zgodnie z art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast.

§ 11.

Wysokość pożyczek budowlanych, przyznanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego z funduszów rządowych, nie powinna przekraczać kwot we wnioskach Komitetów Rozbudowy wymienionych. Bank Gospodarstwa Krajowego może natomiast, w zależności od stanu funduszów, własnej oceny zabezpieczenia dla kredytu, stanu hipoteki, właściwości budowy i przeszkód natury prawnej — kredyt zaproponowany we wniosku Komitetu Rozbudowy obniżyć i ewentualnie kredytu odmówić.

§ 12.

Wypłata pożyczek budowlanych, przyznanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, następować będzie do rąk dłużnika, po dopełnieniu przez niego warunków, wyszczególnionych w promesie Banku, ratami, w miarę postępu budowy, który winien być kontrolowany zarówno przez Komitet Rozbudowy, jak i przez Bank Gospodarstwa Krajowego drogą badania przedkładanych rachunków i w miarę potrzeby na miejscu przez rzeczoznawców.

§ 13.

Przy rozdziale kredytów budowlanych Komitet Rozbudowy w następującej kolejności będzie uwzględniać zapotrzebowanie kredytowe poszczególnych kategoryj, budujących domy mieszkalne o mieszkaniach małych pierwszej potrzeby:

1) gmin miejskich, spółdzielni mieszkaniowych i instytucyj społeczno-humanitarnych;

2) spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych i wreszcie

3) osób fizycznych i prawnych.

W wypadkach dwuch lub więcej zgłoszeń z jednej kategorji budujących, będzie brana pod uwagę kalkulacja czynszu. Nie należy jednak pomijać przy badaniu kalkulacji jakości budowy i wyposażenia mieszkań.

Po załatwieniu wszystkich wniesionych do Komitetu Rozbudowy zgłoszeń budujących mieszkania małe, Komitet Rozbudowy rozpatrywać będzie pozostałe zgłoszenia, również zachowując kolejność, wymienioną w powyższych punktach 1 do 3.

Budujący, wymienieni w p. 1 mogą korzystać z pożyczek budowlanych do wysokości 90%, a w punkcie 2 do wysokości 80%, w punkcie 3 do wysokości 75% kosztów budowy bez wartości placu.

Na budowę domów mieszkalnych drewnianych, których materjałem ogniotrwałym, mogą być przyznawane pożyczki na okres czasu do lat 5, nie przewyższające 40% kosztów budowy. W razie uzyskania dla tych pożyczek zabezpieczenia na budynkach ogniotrwałych, pożyczki te mogą sięgać 50% kosztów budowy i być skonwertowane na pożyczki długoterminowe.

§ 14.

Za mieszkania małe pierwszej potrzeby uważać należy mieszkania do 3-ch pokoi włącznie, nie licząc kuchni, łazienki i innych niezbędnych ubikacji o łącznej powierzchni podłogi mieszkania bez klatki schodowej najwyżej 100 m. kw. w domach zbiorowych o skromnem wykonaniu. Ponadto za mieszkania małe mogą być uważane mieszkania o powierzchni podłogi, bez klatki schodowej, najwyżej 120 m. kw. z zastrzeżeniem, że ogólna powierzchnia tego rodzaju mieszkań nie przekroczy 20% ogólnej powierzchni budowy należy dążyć, aby budujący, w miarę możności stosowali normalizację typów budowlanych i części konstrukcyjnych. Przepis powyższy nie przeszkadza jednak budowie mieszkań większych o lepszem wykonaniu, z tem tylko zastrzeżeniem, aby różnica kosztów budowy z tego wynikła, została pokryta z funduszów własnych budującego, przyczem fundusze te będą musiały być wydatkowane w miarę postępu budowy, proporcjonalnie do podnoszonych rat z przyznanej pożyczki budowlanej.

§ 15.

Za spółdzielnie mieszkaniowe należy uważać takie spółdzielnie, które budują domy mieszkalne, będące własnością spółdzielni, z przyznaniem prawa użytkowania wyłącznie swoim członkom, jak również spółdzielnie które, aczkolwiek przepisują prawo własności poszczególnych mieszkań na swych członków, to jednak z ograniczeniem stanu posiadania każdego z członków do jednego mieszkania.

Za spółdzielnie mieszkaniowo - budowlane należy uważać wszelkie inne spółdzielnie, mające na celu budowę domów mieszkalnych.

§ 16.

Przeprowadzając rozdział przypadającego kontyngentu pożyczek budowlanych pomiędzy poszczególnemi petentami, Komitet Rozbudowy winien zwracać uwagę, aby figurująca we wniosku Komitetu kwota, poza własnym funduszem budującego, wystarczała na całkowite wykończenie budowanego domu.

W razie niemożności uwzględnienia żądania petenta w całości, należy wyraźnie określić jaka część domu, względnie jakie domy, z zakreślonego przez petenta programu budowlanego, wnioskiem Komitetu Rozbudowy objęte zostają, a to w tym celu aby rozpoczęta część programu budowlanego mogła być całkowicie wykończona przy pomocy kredytowej wyasygnowanej na dany okres czasu.

§ 17.

Jeżeli tylko część projektowanego domu ma być przeznaczona na cele mieszkaniowe, a część na sklepy, biura, warsztaty i t. p., to kredyt może być przyznany na tę część ogólnego kosztorysu, która obejmuje sobą część mieszkalną. Różnicę kosztorysu z tego wynikłą musi uiścić budujący z własnych funduszów.

115.

Okólnik Nr. 78 (OB. 225/2) z 4 kwietnia 1929 r. w sprawie kosztów przesyłki zaliczek na uposażenie.

P. P. Wojewodom (wszystkim) Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości i stosowania, zmieniając okólnik swój Nr. 20 z dnia 13 lutego 1928 r. i uzupełniając równocześnie okólnik z dn. 13 stycznia 1929 r. Nr. 3.

MINISTESTWO SKARBU
L: D. VII. 234/2.
Warszawa,
dnia 15 marca 1929 r.

Okólnik Nr. 31.

Do wszystkich izb skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy).

Ministerstwo Skarbu odwołuje swoje zarządzenie z dn. 23 stycznia 1928 r. L: D. VII. 12/2/28 i uzupełniając okólnik z dn. 27 listopada 1928 r. L: D. VII. 1970/2, oznajmia, że jako należności, których przesyłkę za pośrednictwem poczty opłacać należy ze Skarbu Państwa, uważa się również zaliczki na płace, udzielane funkcjonarjuszom państwowym, których stałe lub czasowe miejsce służbowe znajduje się poza siedzibą kasy skarbowej, wypłacającej te zaliczki.

Poleca się wydać stosowne zarządzenie kasom skarbowym.

Warszawa, dnia 15 marca 1929 r.

Wszystkim Władzom Centralnym

do wiadomości, z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń podległym instytucjom.

116.

Okólnik Nr. 79 (SS. 2106/4) z 9 kwietnia 1929 r. w sprawie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego pracowników samorządowych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Magistratu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Skarbu, przychylając się do stanowiska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zgodziło się na zwolnienie dodatku mieszkaniowego, pobieranego przez pracowników samorządowych, od podatku dochodowego.

Wobec tego okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 159 z dn. 31. XII 1926 r. Nr. OB. 13395 w sprawie wolności podatkowej dodatku mieszkaniowego funkcjonarjuszów państwowych ma aż do ewentualnego odwołania analogiczne zastosowanie do dodatku mieszkaniowego pobieranego przez pracowników komunalnych.

V.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

117.

Pismo Nr. OL. 1008/3 z dnia 6 kwietnia 1929 r. w sprawie ustosunkowania się do interpelacyj wniesionych przed zamknięciem sesji.

Do P. P. Dyrektorów Departamentów I—V, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, P. Głównego Komendanta P. P., P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego.

W związku z ogłoszonemi w Monitorze Polskim Nr. 71, poz. 143 i poz. 144 zarządzeniami P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 marca b. r. o zamknięciu sesji Sejmu i Senatu zarządzam, że co do trybu załatwienia interpelacyj, wniesionych w ubiegłej sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu, należy analogicznie stosować zasady, ustalone zarządzeniem Nr. OL. 9673 z dn. 23 listopada 1926 r., które w odpisie załączam.

(—) *Sławoj Składkowski*
Minister

1 załącznik

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 9673.
Warszawa,
dn. 23 listopada 1926 r.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów I—V, P. P. Naczelników Wydziałów i wszystkich Urzędników M. S. W., P. Głównego Komendanta P. P., P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego.

W ślad mego pisma z dnia 11 października 1926 r. Nr. OL. 6073 oznajmiam, iż według pisma Prezydjum Rady Ministrów z dnia 10 listopada r. b. Nr. 16083 Pan Prezez Rady Ministrów w dniu 28 października zwrócił się do pp. Marszałków Sejmu i Senatu z oświadczeniem, iż Rząd zdecydował wniesione podczas poprzedniej sesji przez posłów względnie senatorów interpelacje uważać za niebyłe.

Wobec powyższego:

I. Na interpelacje wniesione w ubiegłej sesji (do dnia 2 października r. b.) i skierowane do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych — odpowiedź Pana Ministra nie będzie udzielona.

II. Projekty odpowiedzi na interpelacje, nadesłane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do uzgodnienia przez inne Ministerstwa winny być pozostawione bez załatwienia, a zainteresowane Ministerstwa należy powiadomić o tem odpowiedniemi pismami, powołując się na stanowisko zajęte przez Rząd w piśmie P. Prezesa Rady Ministrów do pp. Marszałków Sejmu i Senatu.

III. Niezależnie od powyższego formalnego załatwienia interpelacji, jako takich, materjał faktyczny zawarty czy to w interpelacjach, czy też w dochodzeniach, na ich podstawie przeprowadzonych, winien być dla celów administracji spraw wewnętrznych odpowiednio wyzyskany. Dotyczy to zwłaszcza tych interpelacji, których przedmiotem jest skarga na działalność władz i urzędów miejscowych Panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych podległych. O ile interpelacja zawiera zarzuty istotne, a sprawa nie została jeszcze skierowana do dochodzeń, należy ją skierować do właściwej władzy, bądź jako zwyczajne zażalenie do traktowania w trybie nadzoru, bądź też do zbadania i sprawozdania. Jeżeli dochodzenia zostały przeprowadzone i bądź to potwierdziły zarzuty interpelantów, bądź też wogóle ujawniły pewne fakta, w dziedzinie administracji lokalnej, nad któremi Min. Spr. Wewn. nie powinno przejść do porządku dziennego należy wydać odpowiednie zarządzenia.

Wobec powyższego P. P. Dyrektorowie Departamentów (P. Główny Kom. Pol. Państw., P. Dyrektor Głównego Urzędu Stat.) polecą podległym Im Naczelnikom Wydziałów zrewidowanie aktów, dotyczących interpelacji, a większe sprawy zrewidują osobiście celem ustalenia, czy sprawa nie wymaga zarządzeń, poczem wy-

dadzą względnie zaprojektują potrzebne zarządzenia lub skierują sprawy do akt.

(—) *Jaroszyński*
Podsekretarz Stanu

118.

Pismo Nr. Wojsk. 2305/7 z 9 kwietnia 1929 r. w sprawie obwieszczeń o poborze rekruta w roku 1929.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawa.

Na podstawie art. 3 ustawy z dn. 29 marca 1929 r. o poborze rekruta w r. 1929 oraz na podstawie art. 36 ust. o powsz. obow. wojsk. (Dz. U. Nr. 46 p. 458 z r. 1928) Minister Spraw Wojskowych zarządził pobór mężczyzn urodzonych w 1908 roku oraz wymienionych w § 240 p. 6—7 rozporządzenia wykonawczego (Dz. U. R. P. Nr. 37/25 p. 252). W związku z powyższem oraz w ślad pisma okólnego M. S. Wewn. Nr. Wojsk. 2305/3 zechce Pan Wojewoda (p. Komisarz Rządu) zarządzić przygotowanie obwieszczeń, o których mowa w § 226 rozp. wyk. i — zawiadomienie o poborze ludności za pomocą tych obwieszczeń,

I. Do poboru w roku bieżacym powołać należy:

1) wszystkich mężczyzn, podlegającym powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, urodzonych w 1908 roku;

2) mężczyzn, którzy przy poborze w roku przeszłym uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B);

3) mężczyzn, będących w wieku poborowym i podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkowiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru;

4) mężczyzn. którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej, przed osiągnięciem wieku poborowego o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby (§ 407 rozp. wykon.);

5) mężczyzn. którzy złożyli we właściwym czasie w P. K. U. podania o przyjęcie do służby ochotniczej;

6) mężczyzn, którzy uzykali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania lub przez akt charakteru konstytutywnego t. j. przez uznanie (art. 3 ust. z dn: 20. I 1920 D' U. Nr. 7 p. 44), — przyjęcia urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4. p. 5 tej ust) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl odnośnych postanowień traktatów miedzynarodowych do rocznika 1883 wł.

II. Po za szczegółami wymienionemi w § 226 rozp. wykon. obwieszczenia powinny zawierać również wezwania aby wszyscy poborowi:

1) zgłaszali się do komisji poborowej w stanie trzeźwym, wymyci i w czystej bieliźnie;

2) posiadali z sobą dowody, stwierdzające tożsamość ich osoby;

3) zabierali z sobą do przeglądu wszelkie dokumenty, stwierdzające ich stopień wykształcenia, posiadanie rzemiosła lub zawodu;

4) poborowi, którym przysługuje prawo do skróconej służby wojskowej, t. j. którzy ukończyli szkołę średnią powinni na komisji poborowej przedstawić świadectwo z ukończenia danej szkoły lub inny dokument stwierdzający to prawo;

5) poborowi zgłaszający prawo do ulgi z art. 55 ust. o powsz. obow. wojsk. w okresie poboru głównego powinni to prawo udowodnić na komisji poborowej albowiem od osobistego stawienia się przed kom. pob. nie są oni wyłączeni.

III. Przeznaczenie do skróconej czynnej służby wojskowej z tytułu posiadania wymaganego cenzusu naukowego, zgodnie z postanowieniem art. 49 ust. o pow. obow. wojsk. dokonywać będą powiatowe komendy uzupełnień z urzędu t. j. bez wnoszenia przez zainteresowanych podań. Od takich poborowych wymagane będzie przedstawienie komisji poborowej świadectwa stwierdzającego posiadanie tego cenzusu.

IV. Podania o odroczenie służby wojskowej z jednego z tytułów przewidzianych w art. 57 powinny być wnoszone zgodnie z postanowieniami art. 64 w ciągu 14-u dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej.

Podania o ponowne udzielenie odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej

z tytułów wymienionych w p 1 i 2 art. 57 u. w. powinny być wnoszone najpóźniej do dn. 1 lipca b. r.

Sprawa udzielania ulg z art. 55 u w. po poborze głównym uregulowaną została okólnikiem Nr. 63 z dn. 16. III 1929 r. Nr. Wojsk. 1946/1.

Dyrektywy co do trybu i sposobu załatwiania odroczeń i skróceń czasu czynnej służby wojskowej będą wydane osobno.

O zarządzeniach wydanych w myśl powyższego pisma zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) donieść Ministerstwu Spraw Wewnętrznych dołączając do swego sprawozdania 1 egzemplarz obwieszczeń.

119.

Pismo Nr. SS. 3118/1 z dnia 10 kwietnia 1929 roku w sprawie dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powszechnych przez gminy.

Do

P. P. Wojewodów.

W myśl obowiązujących w tym względzie przepisów gminy są obowiązane do dostarczania nauczycielom publicznych szkół powszechnych pomieszczeń mieszkalnych, za które mogą zasadniczo pobierać opłaty czynszowe.

Doszło jednak do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych że niektóre gminy żądają od nauczycieli publicznych szkół powszechnych zbyt wygórowanych czynszów za dostarczone im mieszkania.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że ze względu na charakter stanowiska i pracy nauczycieli, jako szerzycieli oświaty nietylko szkolnej, co jest bezpośrednim ich obowiązkiem, ale także podejmowanej przez nich dobrowolnie oświaty pozaszkolnej oraz pracy na niwie społecznej, gminy ako bezpośrednio zainteresowane w tej pracy nauczycieli nie powinnyby z reguły żądać od nauczycieli czynszów za mieszkania, na wypadek zaś, gdyby te czynsze w wyjątkowych warunkach miały być pobierane, to nie powinny one zdaniem Ministerstwa Spr. Wewnętrznych w żadnym razie przewyższać w swej wysokości norm dodatków na mieszkanie otrzymywanych przez nauczycieli

Zechce Pan Wojewoda zarządzić wydanie stosownych zaleceń urzędom gminnym (magistratom).

120.

Pismo Nr. Wojsk. 652/7 z dnia 11 kwietnia 1929 r. w sprawie Komisyj antropologicznych i badań psychotechnicznych przy poborze rocznika 1908.

Do

P. P. Wojewodów

Badanie antropologiczne.

Podobnie jak w latach ubiegłych zostaną i w roku bieżącym wysłane z ramienia Ministerstwa Spraw Wojskowych dwie komisje Antropologiczne na okres poboru rocznika 1908 t. j. w maju i czerwcu b. r.

Celem komisji Antropologicznej jest dalsze uzupełnianie materjałów antropometrycznych będących podstawą do studjów nad zasobami ludzkiemi w Polsce oraz do zorjentowania się w budowie i rozwoju fizycznym człowieka zamieszkującego obszary R. P.

W roku bieżącym Komisje te będą czynne na terenie następujących województw: Tarnopolskiego, Stanisławowskiego, Lwowskiego, Wileńskiego i Nowogródzkiego.

W skład Komisji Antropologicznej wejdzie 7-miu urzędników cywilnych z akademickiem wykształceniem, specjelnie w metodach antropometrycznych wyszkolonych. Komisja ma za zadanie zbadać pod względem antropometrycznym specjalnemi przyrządami każdego poborowego kat. A. B. C. D. Wyniki pomiarów wraz z niezbędnemi danemi ewidencyjnemi oraz wagą ciała i orzeczeniem Komisji Poborowej będą zapisywane na specjalnych kartach antropologicznych.

Danych tyczących się orzeczenia Komisji Poborowej oraz wagi ciała dostarczy przewodniczącemu Komisji Antropologicznej Komisja Poborowa (członek wojskowy po porozumieniu się z przewodniczącym Komisji poborowej).

Działalność Komisji Antropologicznej będzie niezależną od działania zwyczajnej, ustawą przewidzianej komisji Poborowej i tak zorgani-

zowaną, aby w niczem tej ostatniej nie przeszkadzała. Komisja antropologiczna musi się jednak znajdować w warunkach dających jej możność intensywnej i wydajnej pracy.

Dla prac komisji Antropologicznej koniecznem jest przydzielenie odpowiednio dużego pokoju (względnie dwu mniejszych), mogącego bez szkody dla wydajności pracy pomieścić 6-u członków Komisji, przeprowadzających badania oraz tyluż poborowych. Pokój ten powinien być widny, przylegać do pokoju Komisji Poborowej, mieć z nim bezpośrednią łączność oraz winien być zaopatrzony w odpowiednią ilość stołów krzeseł i t. p.

Członkowie Komisji Antropologicznej korzystają z uprawnień Ustawy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 681) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 24 marca 1927 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o uprawnieniach do otrzymania kwatery stałej, przejściowej lub nagłej przez formacje i osoby wojskowe oraz osoby cywilne, pracujące w wojsku na stanowisku etatowem (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 333).

Celem omówienia wszystkich szczegółów (zakwaterowanie członków komisji, przydzielenie i wybór lokali dla badań dostarczenie pisarzy niezbędnych dla komisji i t. p. (oraz zorganizowania badań zgodnie z miejscowemi warunkami, kierownik Komisji Antropologicznej zgłosi się na jeden dzień naprzód przed rozpoczęciem badań u przewodniczącego Komisji Poborowej, który ze swej strony winien dołożyć wszelkich starań aby badania antropologiczne mogły się odbywać w możliwie najlepszych warunkach i dały pożądane rezultaty.

Badania psychotechniczne.

Oprócz badań antropologicznych będą przeprowadzone badania psychotechniczne, t. j. badania inteligencji wrodzonej oraz takich właściwości psychicznych, jak spostrzegawczość, pamięć, uwaga i t. p.

Badania te mają na celu klasyfikację, poborowych według ich wartości intelektualnej.

Badania psychotechniczne będą przeprowadzane w czasie poboru rocznika 1908 t. j. w maju i czerwcu b. r. przez specjalnie delegowanych oficerów psychotechników. Obejmą one wszystkie województwa.

Badaniom psychotechnicznym będą podlegali wyłącznie poborowi, którzy zakwalifikowani zostali przez kom. pob. do kat. A.

Praca oficera-psychotechnika będzie się odbywała dopiero po wykonaniu wszystkich czynności przez wojsk. członka kom. poborowej w myśl rozkazu Biura Uzup. L. 1640/29. Pob. Org. p. 23, jednak przed wydaniem poborowym zaświadczeń wzór Nr. 27 do § 265 rozp wyk. Badania psychotechniczne będą nosiły charakter badań zbiorowych, t. j. jednocześnie będą badane grupy poborowych, liczące 10 — 15 osobników. Ilość ta, w zależności od lokalnych warunków może być zmieniona w drodze porozumienia się oficera psychotechnika z przewodniczącym Komisji Poborowej.

Badania psychotechniczne powinny odbywać się w następujących warunkach:

1) podczas badań ma być zachowana bezwzględna cisza,

2) do lokalu przeznaczonego na badania, winien być podczas badań surowo wzbroniony wstęp wszystkim osobom, nie biorącym bezpośredniego udziału w badaniu,

3) pokój, przeznaczony na badania powinien być duży, widny, zaopatrzony w odpowiednią ilość stołów, krzeseł (względnie ławek) możliwie izolowany od miejsca urzędowania Komisji Poborowej, t. j. dający całkowitą pewność zachowania warunków wymienionych w pp. 1 i 2.

Ze względów praktycznych najbardziej byłoby wskazanem, aby pokój przeznaczony na badania psychotechniczne znajdował się w tym samym lokalu co i Komisja Poborowa, w razie jednak zupełnej niemożności zachowania wyżej wymienionych warunków, a w szczególności w p. 3, badania psychotechniczne mogą się odbywać i poza lokalem Komisji Poborowej jednak możliwie w jej pobliżu.

Wszystkie szczegóły niewymienione w powyższem piśmie, jak to: sposób dostarczania do badań poborowych kat. A, utrzymywanie wśród badanych porządku, ewentualna jakakolwiek pomoc ze strony pomocniczego personelu Komisji poborowej przy przeprowadzaniu badań i t. p. pozostawia się osobistemu porozumieniu się oficera-psychotechnika z przewodniczącym Komisji Poborowej.

Oficer, psychotechnik winien być zakwaterowany na tych samych zasadach, co i członkowie wojskowi Komisji Poborowej.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda wydać odpowiednie zarządzenia podległym władzom powołanym do przeprowadzenia poboru, oraz stosownie poinformować je w myśl niniejszego pisma o celu prac wyżej wymienionych, a tem samem zabezpieczyć powyższym badaniom możliwie dogodne warunki.

Szczegółowy wykaz miejscowości, w których będą przeprowadzane badania, zostanie podany osobno, po ustaleniu planu poboru w poszczególnych województwach.

121.

Pismo Nr. Apr. 1236/4 z dnia 11 kwietnia 1929 r. w sprawie dozoru nad cenami.

Do

P. P. Wojewodów

Zdarza się częstokroć, że w miejscowościach częściej nawiedzanych przez turystów zagranicznych, jak np. polaków amerykańskich, członków różnych kongresów, wycieczek naukowych czy fachowych, — i to zarówno w dużych miastach jak i uzdrowiskach, turyści narażeni są na niebywały wyzysk, który w konsekwencji wpływa hamująco na napływ turystów obcokrajowców do Polski. Zjawisko takie jest niepożądane chociażby z tego względu, że nie będzie sprzyjało dopływowi walut obcych do kraju, co oczywiście ujemnie wpłynąć może na kształtowanie się bilansu płatniczego Państwa.

Z powyższych względów zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenie, aby w miejscowościach zwiedzanych przez turystów, miejscowe władze administracji ogólnej wywarły nacisk na Komitety do spraw turystycznych w kierunku zobowiązania organizacyj tych odnośnie informowania turystów o celowości zwracania uwagi na wysokość pobieranych od nich cen z cennikami wywieszonemi w hotelach, restauracjach i sklepach, oraz ażeby dla uniknięcia wyzysku, wskazywali na celowość płacenia należności walutą polską. Ponadto należy turystów informować o środkach prawnych przeciwko faktom nadużyć.

Szczegóły sposobów unormowania tych spraw pozostawiam Panu Wojewodzie. Sądzę że odpowiednie pouczenia powinny znaleźć się w formie ostrzeżeń — możliwie w 2 językach (polskim i francuskim) w przedsionkach (halach) i w poszczególnych pokojach hoteli i pensjonatach, obok cennika i regulaminu danego zakładu, — tudzież na cennikach zakładów restauracyjnych, deptakach, w łazienkach, sklepach i t. p.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.